

dem, vi sua processionis, subsistentiam relativam, per quam constituitur persona, non tamen formaliter, ut constituentem personam, quia persona constituitur ex subsistentia relativa, ut modificante naturam; at vero Spiritus sanctus non habet illam formaliter, vi sua processionis, ut modificantem naturam, sed praeceps ut modificantem amorem seu impulsum in objectum amatum: Unde procedit quidem Spiritus sanctus, ut subsistens in amore formaliter, ut subsistens verò in natura divina, materialiter & identice tantum, propter identitatem naturæ divinæ cum amore divino.

C A P U T I V.

De relationibus divinis.

1. D e fide certum est, dari in Deo relationes reales, id enim expressè habetur in scriptura explicante distinctionem personarum nominibus relativis Patris, Filii, & Spiritus sancti, & colligitur manifestè ex illa celebri Boëtij sententia: *Substantia præbet unitatem, relatio multiplicat Trinitatem.* Et certè, cùm divinæ personæ summa unitate & simplicitate gaudent, minima omnium oppositionum debent inter se opponi & distinguui: oppositio autem relativa, omnium minima est; illa enim quæ contradictriorè, contrariè, aut privativè opponuntur, sese mutuò excludunt, & ab eodem subiecto expellunt; qua autem relativa oppositione gaudent, tantum abest quod sese excludant aut expellant, quin potius ita se mutuò inferunt ac ponunt, ut uno destructo, non possit aliud subsistere.

2. Nec obstat quod relationes sint debilissimæ & minima entitatis, ut dicunt Philosophi, subindeque Deo enti perfectissimo & complectissimo repugnare videantur; licet enim relatio in creatis, in quibus habet esse accidentale, ferè nullius sit entitas & subsistentia, nullius activitatis & efficaciarum, nullius soliditatis & permanentiarum; in divinis tamen, in quibus habet esse substantiale, non solum omni imperfectione caret, sed etiam tanta est ejus dignitas, nobilitas, ac majestas, ut Sacratissimum Trinitatis Mysterium, quo nihil in Christiana Religione nobilius & excellentius est, in solis relationibus originis fundetur ac subsistat.

3. Certa enim fide tenendum est, divinas relationes non distinguui realiter entitativè ab essentia, alioquin esset in Deo quaternitas, quod in Concilio Lateranensi damnatum est, & personæ divinae essentia composta ex essentia & relatione, cùm compositione nihil aliud sit quam distinctorum unio. Addo quod, quidquid in rebus creatis habet esse accidentale & creatum, translatum in Deum, habet esse substantiale & increatum; sicut enim, teste Gregorio Magno, *apud Deum labientia sunt, & mutabilitas permanet,* ita accidentalia subsistunt, & identificantur cum divina essentia. Unde in Concilio Rhemensi dicitur contra Gilbertum Portuñum, qui, ut ait D. Thomas h̄c qu. 28. art. 2. existimat relations in divinis esse affidentes, & veluti extrinsecus affixas: *Credimus nullas omnino res, sive relationes, sive proprietates, sive singularitates, sive unitates dicantur, adesse Deo, que sunt ab eterno, & non sunt Deus.*

4. Hæc sunt certa apud omnes Catholicos, sed dubitatur primò, an inter relations & divinam essentiam, sit aliqua distinctio actualis ante ope-

rationem intellectus: Secundò, an essentia sit de conceptu quidditativo relationum, & relations de conceptu essentiæ: Tertiò, an relations divinae addant aliquam perfectionem relatiyam ad essentiam: Quartò, an divinæ relations gaudent existentiis relatiyis sibi propriis, & virtualliter ab existentia essentiæ distinctis? Hæc quatuor difficultates & controversiae breviter hic resolvendæ sunt.

§. I.

Resolutio prima difficultatis.

5. Dico primò: Relationes divinæ, ante intellectus operationem, non distinguuntur ab essentia, distinctione modali, vel formalis. Est contra Durandum, existimantem relations distinguui ab essentia, distinctione modali, hoc est non tanquam rem & rem, sed ut rem & modum; & contra Scotum, ejusque Discipulos, afferentes illa distinguui, distinctione formalis, quam *ex natura rei* appellant; & quam Scotus ait *precedere intellectum omni modo.*

Probatur primò ex Concilio Rhemensi, ubi contra Gilbertum definitur, relations & essentiam, non esse ratione Theologica distinguendas, seu ex natura rei, prout ratio Theologica opponitur rationi mathematica, quæ est sola distinctione per intellectum.

6. Probatur secundò ex Concilio Lateranensi sub Innocentio III. cap. *Damnamus de summa Trinitate.* ubi sic habetur: *Licet aliis sit Pater, aliis Filius, aliis Spiritus sanctus, non tamen aliud: Sed id quod est Pater, est Filius, & Spiritus sanctus, idem omnino.* Idem afferit Augustinus 7. de Trinit. cap. 6. ubi ait: *Non est aliud Deo esse, aliud personam esse, sed idem omnino:* Sed quæ sunt omnino idem, non distinguuntur actu, ante intellectus operationem, cum omnimoda identitas omnem realē actualē distinctionem excludat: Ergo relations divinæ ante intellectus operationem non distinguuntur ab essentia, distinctione modali, vel formalis;

7. Probatur tertio ex Concilio Florentino sess. 18. in qua Joannes Latinus Theologus dixit: *Divina substantia & persona, re quidem sunt idem, secundum autem medium intellectus nostra differunt.* Et sess. 19. ante medium: *Ne tamen re differre haec potest, sed apprehensione tantum & intelligentia.* Sermo erat de hypothesi & natura, num re, vel ratione inter se different. Item in eadem sessione versus finem: *Persona Patris non distinguitur a paternitate, aut a substantia, nisi ratione tantum.* Hæc testimonia adeò clara sunt & expressa, ut plures ex Recentioribus, opinionem Durandi & Scoti, suspectam, & in fide partitum tam existent.

8. Potest insuper probari conclusio rationibus quibus in tractatu de attributis ostendimus attributa divina non distinguui ab essentia, distinctione formalis ex natura rei, quæ æquè convincunt in praesenti: In primis enim, si essentia divina distinguatur modaliter aut formaliter à relationibus, perit divinæ essentiæ summa puritas & actualitas, illa enim erit in potentia ad alias formalitates realiter à se distinctas, vel quod pejus est ad aliquos modos, modus enim est entitas imperfecta, habens esse diminutum, & dependens, nec multum recedens à natura accidentis: unde distinctio modalis Durandi, adhuc videtur pejor distinctio formalis Scori.

9. Deinde distinctione illa modali vel formalis destruitur

DE MYSTERIO SS. TRINITATIS. 129

destruitur divina simplicitas: nam cum compositione nihil aliud sit, quam distinctorum unio, sicut unio distinctorum entitativè, facit compositionem entitativam; ita unio distinctorum modaliter, facit compositionem modalem, & unio distinctorum realiter formaliter, causat compositionem realem.

Confirmatur: saltem negare non possunt Adversarij, simpliciorem fore Deum, si nulla inter ejus essentiam & relations intercederet realis distinctione: At simplicitas concedenda est Deo, quæ major excogitari non possit, cum in Lateranensi sub Innocentio III. Deus dicatur *omnino simplex:* Ergo nulla debet admitti distinctione realis, sive sit modalis, sive formalis, inter essentiam & relations. Præsertim cum omnimoda simplicitas, non minus distinctioni quam compositione opponatur: Unde Dionysius de divin. nomin. cap. 3. ait in Deo simplicitatem superlatè omnem duplicitatem excludere: Cum ergo Deus non solum sit unus, sed etiam unissimus, ut ait Bernardus, omnem distinctionem realem, præter illam quæ ex oppositione relativa divinarum personarum oritur, a se excludit.

10. Tertiò eadem distinctione formalis convellitur divina infinitas: sicut enim entitas infinita petit identitatem entitativam cum omni eo quod in suo conceptu imperfectionem non dicit; ita infinitas formalis petit formalem identitatem cum omni ratione quæ in suo conceptu nullum defertur importat, & per consequens cum divinis relationibus & attributis, quæ in suo conceptu nullam dicunt imperfectionem.

11. Duo sunt præcipua fundamenta Scotti & Durandi. Primum est: Illa distinguuntur realiter & ante operationem intellectus, distinctione modalis, vel saltem formalis ex natura rei, quorum unum realiter & independenter ab omni operatione intellectus, communicatur, alio non communicatur: Sed essentia divina realiter, & independenter ab omni operatione intellectus, communicatur Filio, per æternam generationem, non vero paternitas: Ergo essentia divina & paternitas, distinguuntur distinctione aliqua actuali, saltem modali, vel ex natura rei, ante operationem intellectus.

12. Verum si hoc argumentum valeret, probaret dari non solum modalem aut formalem, sed etiam entitativam distinctionem inter essentiam divinam & paternitatem; cum essentia divina entitativè communicetur Filio; & Paternitas entitativè negetur de illo, & non solum formaliter; alias Pater & Filius formaliter solum vel modaliter & non entitativè distinguuntur. Cùm ergo hæc ratio nimis probet, nihil omnino convincit.

Unde respondeo negando Majorem, ut enim unum communicetur, alio non communicato, sufficit distinctio sepluralitas virtualis, quæ in Deo idem præstare potest quod facit in rebus creatis multiplicitas formalis: Sicut lux Solis, quia est calor virtualiter, totum id præstat quod facit calor formalis: Cùm ergo in rebus creatis multiplicitas formalis faciat quod unum communicetur, altero non communicato, idem præstare poterit in Deo multiplicitas virtualis, seu infinita divinæ substantia & entitatis eminentia, ratione cuius absolute & respectivo, subindeque entitati communicabili & incomunicabili, perfectè æquivalent.

Sicut videmus in rebus creatis, quod anima rationalis eò quod eminenter contineat sensitivam, & vegetativam, non eodem modo se com-

municat omnibus paribus corporis humani, sed aliquas informat solum secundum gradum vegetativum, alias secundum gradum sensitivum, & in aliis opera vitæ rationalis exercet.

13. Ex hoc solum manet aliud Scotti & Durandi fundamentum, quod sumitur ex eo quod impossibile est de codem à parte rei existente contradictria verificari: At de essentia divina verificatur quod sit communicabilis, de relatione quod sit incomunicabilis: De essentia quod non producatur: de relatione sive persona quod procedat & producatur: De essentia quod nec referat nec referatur: de relatione quod & referat & referatur: Ergo impossibile est quod essentia & relatione sint idem à parte rei.

14. Sed nego propositiones illas esse contradictrias, nam ad contradictria non satis est, ut opposita de eadem re prædicentur, sed requirunt quod prædicens de eadem re, sub eadem ratione formalis & virtuali, cum contradictria, teste Philosopho, sint ejusdem de codem, secundum idem: Communicabilitas autem & incomunicabilitas, producibilitas & improducibilitas, verificantur de substantia & entitate divina, secundum diversas rationes, formalitates, seu æquivalentias: nam prout æquivalat absoluто, est communicabilis, & prout æquivalat relativo, incomunicabilis; est enim divina entitas & substantia, formaliter una, virtute multiplex, quia in una eademque simplicissima formalitate includit rationem absolutam & respectivam simul.

At instar Aureolus apud Capreolum distinct. 2. quæst. 3. Effectus in actu, habere debet causam in actu: Sed affirmations & negations includentes contradictria, sunt effectus in actu, ante opus intellectus: Ergo habere debent causam in actu: Sed earum causa est distinctio: Ergo inter naturalē divinam & relationes est distinctio ante opus intellectus.

15. Verum huic instantiæ respondet Cajetanus, effectum in actu non requiri necessariò causam in actu formalem, seu formaliter effectum continentem, sed illi sufficere causam virtualem, seu quæ virtualiter effectum continet, ut patet in calore actu produtto, qui non solum potest esse ab igne, qui est actu calidus formaliter, sed etiam à Sole, qui est tantum virtualiter calidus: unde affirmatio & negatio quæ in contradictrioris includuntur, non exigunt necessariò distinctionem formalem ante opus intellectus, sed illis sufficit distinctio virtualis, quæ reperitur inter essentiam & relations.

Secundò responderi potest cum Capreolo, data Majore, negando Minorem; affirmatio enim & negatio non sunt nisi in intellectu, unde nullam requirent causam formalem exira intellectum, sed duntaxat fundamentalem, subindeque ad affirmations & negations includentes contradictria, sufficit distinctio rationis in actu, cum fundamento in re, quæ distinctio virtualis seu fundamen-

tal is appellatur.

16. Ex dictis colligitur primo contra Durandum, spirationem activam non distinguui realiter à paternitate & filiatione: Tum quia in divinæ distinctione realis non oritur nisi ex oppositione relationis: Relatio autem spirationis activæ, non opponitur relatiy paternitati & filiationi, sed duntaxat spirationi passiva. Tum etiam, quia si realiter ab illis distingueretur, constitueret in Deo quartam personam, cum ad constituant personam in Deo, sufficiat relatio realis in Deo subsistens

subsistens, à ceteris relationibus realiter distinguitur, tamen non est. Nec valeret responsio Durandi, dicentis spirationem activam non constitutre quartam personam, quia incommunicabilitas est de ratione personalitatis; spiratio vero activa est communis Patri & Filio. Repugnat enim quod spiratio activa realiter à paternitate & filiatione distinguatur, & tamen sit communis Patri & Filio, quia non potest ab illis realiter distingui, nisi illis relativè opponatur, nec potest illis relativè opponi, si sit communis Patri & Filio, quia incommunicabilitas ad oppositionem relativa necessario consequitur.

17. Dices primò cum Durando, quæcunque sunt eadem uni tertio, sunt eadem inter se: Ergo si Paternitas & Filiatio identificentur realiter cum spiratione activa, erunt idem inter se.

Sed ad hoc diximus supra cap. 2. hoc principium Dialectica, intelligendum tantum esse de his quæ adæquatè identificantur cum tertio, non vero de his quæ illi inadæquatè tantum identificantur, ut contingit in proposito; nam eodem proportionali modo philosophandum est de spiratione activa respectu paternitatis & filiationis, quibus communis est, ac de essentia, quæ tribus personis communicatur, unde sicut essentia inadæquatè tantum identificantur tribus personis, quia non ita identificantur cum una persona, ut non identificantur etiam cum aliis; ita spiratio activa inadæquatè tantum paternitati identificantur, quia non ita identificantur cum illa, ut non identificantur etiam cum filiatione.

18. Dices secundò, paternitas & spiratio activa sunt duas relations: Ergo & duas res, subindeque realiter inter se distinguuntur. Consequentia probatur ex illo communi axiomate, multiplicato inferiore, debet multiplicari superiori: Sed res est quid superiori ad relationem realem: Ergo si paternitas & spiratio activa sint duas relations reales, erunt etiam duas res.

Respondeo, concessò Antecedente, negando consequentiam, nam res in usu communi sumuntur pro entitate, ut est à parte rei, relatio vero exprimit purum respectum ad aliquid extrinsecum ipsi correlatum; unde cum paternitas & spiratio non distinguantur entitatib; non possunt dici plura entia, vel plures res, licet possint dici plures relations, eo quod sint respectus ad diversos terminos. Ad axioma vero allegatum, dicendum est illud solum esse verum, quando inferius, prout subest multiplicationi, & ejus superiori, sumuntur eodem modo, quod huc non contingit.

19. Colligitur secundò contra Scotum, spirationem activam non distingui formaliter ex natura rei à paternitate & filiatione: alioquin Pater aeternus v. g. non esset omnino simplex, sed compositus ex paternitate & spiratione: Sicut enim ex unione duarum entitatum realiter distinctarum, resultat compositio realis entitativa, ita ex uno modo aut formalitatis realiter distinctæ, compositio modalis aut formalis exurgit.

20. Confirmatur: Ex sententia Scotti sequeretur quod Persona Spiritus sancti simplicior esset, quam Persona Patris, aut Filii, quia hæc constitueretur ex propria personalitate, & spiratione activa, formaliter distincta; illa ex sola spiratione passiva, absque alia formalitate.

21. Colligitur tertio, quod sicut licet unum attributum identificetur cum alio, non potest tamen dici quod attributum justitiae v. g. sit attributum misericordiae: ita pariter licet paternitas & spiratio, nec realiter, nec formaliter ex natura rei, sed

virtualiter tantum distinguantur, tamen dici nequit quod relatio paternitatis sit relatio spirationis; quia quando dicitur relatio, explicitè importatur respectus ad terminum, qui non est idem in paternitate & spiratione; prima enim respicit filiationem, altera processionem, seu spirationem passivam.

§. II.

Resolutio secunda difficultatis.

22. Pro resolutione secunda difficultatis, an scilicet essentia divina sit de conceptu quidditativo relationum, & è converso relations de conceptu quidditativo essentia? duo breviter huc prænuntiata sunt. Primum est, aliqua posse realiter inter se identificari, & tamen unum non esse de conceptu quidditativo alterius, ut patet in homine; in quo singularitas à gradu specifico & generico realiter non distinguitur, & tamen non est de conceptu quidditativo speciei, sed se habet ut accidentis Logicum vel Metaphysicum respectu illius. Secundum est, duobus modis aliquid ad essentiam seu quidditatem alterius posse pertinere, nimirum ut ejus constitutum, seu differentiam essentiale, quo pæcto rationalitas ad essentiam hominis pertinet; & ut modum aut terminum intrinsecum, a quo petit essentialiter modificari, aut terminari; sicut modi essendi per se & in alio, se habent respectu entis. Certum est autem, relations divinas non esse de conceptu quidditativo divinæ naturæ primo modo, tum quia natura divina metaphysicè non constituitur per relations, sed per aliquam perfectionem absolutam, quæ se habet ut radix aliarum perfectionum, nimirum per ipsum intelligere purissimum & actualissimum, ut tractatu primo ostendimus. Tum etiam, quia quid hoc modo est de conceptu quidditativo divinæ naturæ, dici debet de quocumque illa prædicatur: paternitas autem v. g. non dicitur de quocumque natura divina prædicatur; natura enim divina prædicatur de Filio, de quo non dicitur paternitas. Solum ergo difficultas est, an relations sint de essentia & conceptu quidditativo Dei, secundo modo, nimirum tanquam termini aut modi à quibus essentialiter petit modificari & terminari? In cuius resolutione plures ex Recentioribus existimant, neque essentiam esse de conceptu quidditativo relations, neque relations de conceptu quidditativo essentia. Alij censem, essentiam quidem esse de conceptu formalis relationum, sed relations non esse de conceptu essentia. Verum sententia quæ in Schola D. Thomæ communior est, afferit essentiam esse de conceptu relationum, & relations de conceptu essentia. Et quidem primum docetur à D. Thoma huc art. 2. & infra qu. 39. art. 1. & qu. 8. de potentia art. 2. ubi afferit quod sicut se habet esse inhaerens & accidentale, respectu relationis creatæ, ita se habet esse substantialis divinum, respectu relationis increate & divinæ: Sed esse inhaerens & accidentale est de conceptu formalis relationis creatæ, cum illa sit essentialiter accidentis: Ergo esse substantialis divinum, seu ratio substantialis divinæ & increate, est de conceptu formalis relationis divinæ.

23. Ratio etiam id suadet, si enim admittatur, relations non esse de conceptu saltem implicito divinæ essentia, illa concipiatur ut actuabilis per relations, & in potentia ad illas, & ex illis & essentia fieri aliqua compositio, saltem per rationem, quod divinæ actualitati & simplicitati profus repugnat. Repugnat etiam infinitati essendi, quod in ea non importetur, implicitè saltem, omne ens possibile: Ergo relations sunt de conceptu quidditativo essentiae divinæ, atque adeo non possunt ab eis objective præscindi.

DE MYSTERIO SS. TRINITATIS.

131

in relationibus & attributis divinis, ut ab eis perfectè præscindi nequeat, sed facta quacunque intellectus præcisione, semper implicitè in eis includatur.

24. Confirmatur: Paternitas, ut distinguitur virtualiter à natura divina, est essentialiter ens, cum non sit pumum nihil, aut merum ens rationis: Sed non est ens creatum, ut patet: Ergo est essentialiter ens divinum & increate, cum inter eis creatum & increate nihil possit assignari medium, subindeque ratio entis divini & increate, tam intime in relationibus divinis includitur, ut non possit ab eis perfectè præscindi.

25. Secundum vero, nimirum quod relations sint de conceptu quidditativo Dei, saltem tanquam modi & termini, quibus natura divina essentialiter petit modificari aut terminari, colligitur ex SS. Patribus, ait enim Athanasius orat. contra Gregal. Sabellij: *Vniuersa plenitudo & integras Deitatis est Pater & Filius.* Et Cyrilus lib. 2. Thefauri cap. 2. Non potest esse perfecta Deitas, nisi Filiū habeat, & fructum ex se proferat. Et lib. 3. cap. 1. *Spiritus sanctus in ipso Deo essentialiter est.* Sentiunt ergo ad plenitudinem, actualitatem, & perfectionem divinæ essentie relations pertinere, tanquam terminos sue fecunditatis, & modos quibus essentialiter petit modificari. Unde D. Thomas huc qu. 27. art. 2. ad 3. art: *In ipsa perfectione divinæ esse continetur & Verbum intelligentib; procedens, & principium Verbi, &c.* Quæ verba expponens Caietanus afferit, quod si Deitas pro meritis definiretur, includeret in sua ratione formam, non solum quid est sapientia, justitia, misericordia, & reliquorum attributorum; sed etiam quid est paternitatis, filiationis, & spirationis.

Ratio etiam id suadet, si enim admittatur, relations non esse de conceptu saltem implicito divinæ essentia, illa concipiatur ut actuabilis per relations, & in potentia ad illas, & ex illis & essentia fieri aliqua compositio, saltem per rationem, quod divinæ actualitati & simplicitati profus repugnat. Repugnat etiam infinitati essendi, quod in ea non importetur, implicitè saltem, omne ens possibile: Ergo relations sunt de conceptu quidditativo essentiae divinæ, atque adeo non possunt ab eis objective præscindi.

26. Id apertius patet in sententia illorum qui nobiscum censem, essentiam divinam includi essentialiter in conceptu relationum; hoc enim supposito, manifestum est, etiam relations includi in conceptu essentiae, & ab ea non posse perfectè præscindi: Quia impossibile est, duos conceptus objectivos ita inter se comparari, ut unus essentialiter includatur in alio, quin alius pariter includatur in ipso. Unde quia ens transcendentaliter includatur in omnibus differentiis, illa pariter implicitè continentur in ipso, ita ut inter ens & ejus differentias, non possit fieri perfecta præcisio, ut docent nostri Thomistæ in Metaphysica. Ratio autem hujus doctrinae est, quia abstractio seu præcisio, est motus quidam separativus: terminus autem ad quem separationis, non potest in termino à quo separationis reperiri: Ergo eo ipso quod unum in alio essentialiter continetur, illud in quo includitur, per rationem ab eo separari aut præscindi non potest.

Confirmatur: Id præstat perfecta præcisio per conceptus, quod realiter facit realis separatio: Sed impossibile est, quod unum sit realiter perfectè separatum ab altero, quin etiam alterum sit perfectè separatum ab illo: Ergo etiam repugnat

duos conceptus objectivos ita se habere, ut unus perfectè per rationem abstrahat ab alio, & alius non sit pariter per rationem perfectè præcisus ab illo.

27. Objecies primò: Relationes concipiuntur advenire Deitati, eamque determinare: Ergo illam in suo conceptu non includunt.

Respondeo relations quoad rationem explicitam, concipi advenire Deitati, eamque determinare, non vero quoad rationem implicitam, & hoc sufficeret ut illa sit de conceptu quidditativo relationum, ut patet in ente, cui secundum rationem adveniunt modi essendi per se & in alio, illudque per rationem determinant, & tamen ens est de conceptu quidditativo illorum; quia secundum rationem solù explicitam concipiuntur enti advenire, illudque per Majorem solù expressum determinare & contrahere.

28. Objecies secundò: Relationes Personas Divinas constituant: Sed non possent eas constitutre, si divinam essentiam in suo conceptu includerent: Ergo eam in suo conceptu non includunt. Major patet, Minor probatur. Constitutivum non potest dicere totum quod est in re constituta: Atqui si relations in se includerent divinam essentiam, dicerent totum quod Personæ Divinæ, illæ enim relationem tantum cum natura divina important: Ergo non possent Personas Divinas constitutre.

Respondeo, concessò Majore, negando Minorem, ad constitutionem enim secundum rationem, sufficienti duo distincta quoad rationem explicitam. Unde ad probationem Minoris, distinguo Majorem: Constitutivum non potest dicere, totum quod est in re constituta, explicitè, concedo: implicitè nego. Nam modus essendi per se constituit ens in ratione substantiae, & tamen rationem entis in suo conceptu implicitè includit. Cur ergo similiter paternitas v. g. non poterit Personam Patris constitutere, quamvis implicitè divinam essentiam includat, & consequenter implicitè dicat totum quod explicitè in Persona Patris importatur?

29. Objecies tertio: Si divina essentia de Paternitate prædicetur essentialiter, de illa etiam prædicabitur essentialiter quod sit communicabilis tribus Personis: Sed hoc repugnat, cum incommunicabilitas sit de ratione Paternitatis: Ergo & illud. Sequela Majoris probatur: de quo prædicatur essentialiter divina essentia, prædicatur etiam omnne prædicatum illi essentiae: Sed esse communicabilem tribus personis, est prædicatum essentiale divinæ essentiae: Ergo si divina essentia de Paternitate prædicetur essentialiter, de illa etiam prædicabitur essentialiter quod sit communicabilis tribus Personis.

Respondeo negando sequelam Majoris, & ad ejus probationem, distinguo Majorem: de quo prædicatur essentialiter divina essentia, prædicatur etiam omnne prædicatum illi essentiale, vel absolute, vel cum addito, concedo Majorem. Absolutè semper, nego Majorem, & sub eadem distinctione Minorem, nego consequentiam. Itaque de paternitate non potest absolute & sine addito dici quod sit communicabilis Filio, bene tamen cum addito, & cum specificatione essentiae. Unde licet hæc propositio sit falsa: *Paternitas est communicabilis Filiu.* Hæc tamen est vera: *Paternitas est essentia divina communicabilis Filiu.*

30. Objecies quartò contra secundam partem nostræ sententiae, quæ afferit relations esse de conceptu quidditativo divinæ naturæ: Quidquid prædicatur